

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 10 SEPTEMBER 2020**

**Onderwerp: Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020-2025
(2020.00000380)**

Voorzitter: dhr. P.J. Boerman

De leden: dhr. R. Ahmed Khatab, dhr. P.J. de Baat, mw. M.E. Ballieux-Hamel, dhr. T.M. Beusenbergh, dhr. H. den Butter, dhr. E. Hagemeijer, mw. R.F. Hussain, H.C.M. Koning, dhr. J.A. Kos, mw. C.F.M. van der Meij, mw. M. de Vries-Woolthuis

Griffier: mw. E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: mw. M.H. Ruigrok

Insprekers: dhr. F. Licht, dhr. D. Hulsebosch

De VOORZITTER: Geachte leden, het is 21.10 uur, het lijkt me handig om te beginnen met de sessie Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020-2025. We hebben twee sprekers. Ik denk dat ze naar binnen worden gehaald. We beginnen met de heer Licht van Novotel Amsterdam Schiphol Airport. Welkom en ik mag u zeggen dat u vijf minuten heeft om de raadsleden toe te spreken.

De heer LICHT: Hartelijk dank. Geachte voorzitter, leden van de raad, collegeleden en andere aanwezigen, die zijn er volgens mij niet in deze setting, hartelijk dank dat u mij de mogelijkheid heeft geboden vanavond kort het woord tot u te richten. Mijn naam is Floris Licht en ik ben voorzitter van Convention Bureau Event Park Amsterdam, het Convention Bureau van deze gemeente. Tevens ben ik general manager van het Novotel Amsterdam Schiphol Airport, net achter het station. Als start van deze korte speech neem ik u graag een halfjaar terug mee in de tijd. Het was maandag 2 maart jl. en secretaris Michiel Smilde en ik waren apetrots. Trots, dat het Convention Bureau, dat wij in november 2018 lanceerden, nog geen anderhalf jaar later mocht rekenen op de steun van 35 prominente partners uit onze regio. Partners als de EXPO Haarlemmermeer, het Cultuurgebouw, SugarCity en de Olmenhorst, maar bijvoorbeeld ook Stoomgemaal Halfweg. Het monument van 2020, ik heb het net vanavond gezien. C-Bèta, een groot aantal mooie hotels en gelukkig uiteraard de gemeente zelf. Trots ook, dat wij al een aantal keer met succes op nationale en internationale beurzen stonden om onze partners en de gemeente te vertegenwoordigen en dat we er al meer dan eens in waren geslaagd een hoop nieuwe handel mee terug naar Haarlemmermeer te brengen. En heel eerlijk, waren we misschien nog wel het meest trots, dat onze 'grote broer', Amsterdam & Partners, ons recent had uitgenodigd voor een kennismaking aan 't IJ, nadat ze op verschillende beurzen merkten dat we met onze presentatie en storytelling hoge ogen gooiden. Ze waren nieuwsgierig hoe we dit alles voor elkaar hadden kregen en gaven aan dat Amsterdam het op het gebied van congressen, meetings en events de komende jaren erg zwaar zou gaan krijgen. Zelfs voor corona al. Dit alles, als gevolg van enkele jaren van onderbesteding vanuit de gemeente, waardoor de positie van Amsterdam in de internationale congres-, meeting en eventsmarkt sterk was afgezwakt en de pipeline voor toekomstige business in rap tempo was opgedroogd. Een en ander ging zelfs zo snel dat wij het met onze beperkte middelen al voor elkaar hadden gekregen dat eenieder die Convention Bureau Amsterdam invoerde op Google, bij Event Park Amsterdam uit kwam. Naast trots waren we ook een beetje zenuwachtig.

Niet zo zeer omdat we die dag een afspraak hadden met twee medewerkers van de gemeente om een update van onze activiteiten en resultaten te geven, maar meer omdat de toeristische visie voor 2020-2025 twee weken later in de raad besproken zou worden en we erg benieuwd waren of we met extra financiële steun van de gemeente konden blijven bouwen aan toekomstig succes. En toen kwam corona. De raadsvergadering op 19 maart jl. werd afgezegd en de hotelbezetting in de regio nam een duikvlucht. En nu, zes maanden later, draai ik in mijn hotel een bezetting van maximaal 15% waarbij er zelfs heel in de verte helaas nog weinig lichtpuntjes te zien zijn. Natuurlijk snap ik volledig dat corona op een hoop sectoren impact heeft en dat een direct gevolg van de leegstand van de hotels in onze gemeente is dat de begrote € 12 miljoen aan city tax dit jaar niet zal worden opgehaald. De slag om geld is hiermee in alle hevigheid losgebarsten en zorgt ervoor dat u allen de komende maanden en jaren nog een hoop moeilijke beslissingen zult moeten nemen. Als u dit doet en er moet gekozen worden, denk dan alstublieft aan het volgende: iedere € 100,00 hotelomzet levert de gemeente € 6,05 op. Een internationaal congres van vier dagen met 2000 bezoekers in de EXPO die in de regio overnachten, genereert hierdoor € 50.000,00 aan belastinginkomsten. Bezoekers van internationale meetings, congressen en events verblijven, recreëren en consumeren graag en vaak in de regio voor en na deze events. De spin-off van het aantrekken van dergelijke business heeft dus een positieve impact op de gehele lokale economie. Haarlemmermeer had in tegenstelling tot steden als Haarlem, Noordwijk, Den Haag of Rotterdam of regio's als Brabant of Friesland nog nooit een Convention Bureau of een toeristisch beleid. Hierdoor zijn we, in mijn optiek, in de loop der jaren verworpen tot 'het overloopje van Amsterdam'. Dit is ontzettend zonde, want we hebben de nationale en internationale gast met ons motto Beschikbaar, Bereikbaar en Betaalbaar, voldoende te bieden en Event Park Amsterdam kan de gemeente helpen deze boodschap uit te dragen. Dit wordt de komende jaren nog belangrijker omdat de 'overflow' vanuit Amsterdam niet meer vanzelfsprekend is en de eerdergenoemde steden en regio's al een veel duidelijkere propositie richting de markt hebben. Kortom, er is werk aan de winkel. Een focus op de lokale bewoner en de binding met de lokale markt is hierbij uiteraard erg belangrijk. Feit is echter wel dat de motor van de economie in onze gemeente nooit meer op hetzelfde tempo zal gaan draaien als we niet stevig gaan investeren in onze aantrekkingskracht voor nationale en internationale events met een zakelijk karakter. Uiteraard kijkt Event Park Amsterdam er naar uit om zich, samen met het uitgebalanceerde en krachtige toeristische beleid van de gemeente, hier voor de volle 100% voor in te gaan zetten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Keurig binnen de tijd, dank u wel. Als eerste aan de raadsleden de vraag. Zijn er nog vragen aan de heer Licht? Ik zie mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voor het inspreken en voor uw verhaal ook. Vanmiddag heb ik uw bijdrage ook al gelezen. Ik vraag me af in hoeverre u samenwerkt met uw Amsterdamse concullega's? Of ziet u dat echt als een bedreiging. De reden dat ik dat vraag is dat ik denk dat we ons vanuit de MRA op dit gebied moeten profileren. Wat is uw mening daarover?

De heer LICHT: Bij internationale beurzen proberen we gezamenlijk de internationale bezoeker naar onze stand te halen en te animeren om toch vooral bij ons te komen winkelen. Maar als we kijken naar steden en regio's onderling dan zijn we in mijn optiek absoluut concurrenten van elkaar. Ik snap dat we onder de vleugels van Amsterdam worden meegenomen, maar ik denk dat dit verhaal voor onze gemeente helaas niet sterk genoeg is. Sterker nog, we worden met de gemeente Haarlemmermeer geschaard onder de flowers of Amsterdam. Dat is onze regio. Waarbij ik dat persoonlijk heel zonde vindt omdat de bloemen beginnen waar onze gemeente eindigt, namelijk in Aalsmeer en in Lisse. Ik denk dat we een veel sterker verhaal te vertellen hebben. Het verhaal van het gevecht tegen het water, de drie gemalen, de Waterwolf. Wij merken dat als we op beurzen staan en ons presenteren als het evenementenpark below sea level, dat het hele hoge ogen gooit en dat we op die manier heel goed zelf business in deze regio kunnen brengen.

De VOORZITTER: Nog een aanvullende vraag?

Mevrouw BALLIEUX: Ik denk dat dit een heel interessant gezichtspunt is. Dank daarvoor. Ik heb de wijsheid ook niet in pacht, dus ik ben heel benieuwd hoe dit verdergaat, dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries van HAP heeft ook een informatieve vraag.

Mevrouw DE VRIES: Dank u wel. Bedankt voor het inspreken. U spreekt over het belang van de zakelijke markt en over vergadering- en congresfaciliteiten en het belang van goede faciliteiten daarbij. Maar bedrijven hebben de laatste tijd, als het hier om gaat, ook een grote digitale slag gemaakt. Ik vraag me af hoe u de toekomst ziet van voornamelijk vergaderingen en congressen in persoon.

De heer LICHT: Ik denk dat we de komende jaren een hele zware periode tegemoet gaan. Ik denk dat niet alleen hier in de gemeente maar zeker ook in de MRA te veel hotels zijn en te veel vergaderlocaties. Het worden pittige jaren. Daarom denk ik juist dat we moeten investeren in onze positionering. Zowel nationaal als internationaal. Ik denk wel degelijk dat het aantal meetings, congressen en conferenties de komende jaren iets zal afnemen. Maar ik heb ook al vanuit verschillende hoeken begrepen dat men in 2021 en 2022 een grote inhaalslag wil gaan maken, dus verdwijnen zal het absoluut niet maar ik verwacht wel dat er de komende jaren in onze markt wel een stevige krimp zal zijn, absoluut.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. Zijn er verder nog informatieve vragen? Ik denk dat we de vragen aan het college even opsparen. Of gewoon in de termijn behandelen. Dank u voor de inspraak en dan gaan we naar de volgende spreker, de heer Dick Hulsebosch. Hij kan zichzelf ook uitstekend voorstellen.

De heer HULSEBOSCH: Goedenavond iedereen. Mijn naam is Dick Hulsebosch. Ik ben voorzitter van het Haarlemmermeers Ondernemersplatform. En het is ook goed te zeggen dat ik ook lid ben van de Adviesraad Marketing Haarlemmermeer. Wij hebben goed meegedaan met deze nota moet ik zeggen. De participatie is wat dat betreft uitstekend geweest. We zijn het eigenlijk ook grotendeels eens met de nota. Waarom kom je hier dan nog een verhaal houden? Want dat kun je ook wel schriftelijk afdoen. Maar toch vind ik het wel goed dat we ook aan de raadsleden kenbaar maken waarom we deze nota goed vinden. Het is realistisch en het is haalbaar op een aantal dingen. En er is een stuk over COVID. Daar hebben we allemaal mee te maken. Ik vind het ook heel goed dat die tweede notitie er is gekomen waar toch is gezegd wat er nog wel en niet kan. Maar de hoofdlijn van de eerste nota blijft wel staan. Wat dat betreft, is dat een goede zaak. Het is goed dat er beleidsmatig nu een eenheid is op het gebied toerisme. Want eigenlijk is dat tot nu toe altijd ad hoc behandeld in allerlei verschillende deeltjes. Nu is het gelukkig goed bij elkaar gedaan. Jammer dat de accommodaties dan weer apart zijn. Want eigenlijk zou dit er ook gewoon bij moeten zitten, dan had je het hele pakket in één keer erbij. Maar goed. Goed dat COVID erbij is. En de gekozen koers biedt wat ons betreft veel kansen. Haarlemmermeer richt zich op eigen inwoners, streekgenoten, evenementbezoekers en binnenlandse bezoekers. En dat is ook heel erg noodzakelijk want door COVID zal een aantal sectoren het toch heel zwaar hebben. En je moet als gemeente weer naar nieuwe verdienmodellen kijken voor je economie.

Toerisme is bij uitstek iets waar je een kans hebt. Zeker door het gebied dat Haarlemmermeer is. Het is groen, er is water, het is ook wel weer stedelijk en heeft ook historie. Dus het heeft heel veel aspecten waar je toch wel wat mee kan. Op voorhand zal niemand zeggen dat Haarlemmermeer een toeristische regio is. De Veluwe of Zuid-Limburg spreekt meer aan. Maar desondanks zitten er heel

veel kansen om wat te doen. En dat hebben we in de afgelopen zomer ook gezien want we gaan weer naar het eigen land en gegarandeerd gaan we volgend jaar ook nog grotendeels naar eigen land. En daar moet je als gemeente ook in meedoen. Dus dat is heel goed. Er is een profiel gekozen en we denken dat dit profiel heel realistisch is. Daar moet je wel marketing bij voeren, want je moet je wel verkopen. Dus wat dat betreft, ben ik er heel erg voor om de marketingorganisatie zeker in stand te houden en ook het budget daarvoor. Want het is wel vooruit regeren om dat te doen. Het mooiste van de toerisme en recreatie is dat eigen inwoners ook kunnen profiteren van datgene dat je wilt bewerkstellingen. Want als je iets leuk maakt, kan het ook voor de eigen inwoners heel goed zijn. Bij de verschillende onderdelen van de nota hebben we een paar opmerkingen. Recreatief winkelen, zeker dat is een kans. Maar terecht staat er in de COVID-19-nota dat er wel is nagedacht over de herontwikkeling van de winkelgebieden. Ik ben ook nog voorzitter van Ondernemend Hoofddorp, wij willen echt dat serieus opnieuw wordt gekeken naar Hoofddorp-Centrum en het winkelcentrum. Hoe kun je dat het beste doen. Want het aantal fysieke winkels zal teruglopen, dat is gegarandeerd en dat moet je goed met elkaar onder ogen zien. Dus ik vind het heel goed dat de herontwikkeling van het winkelcentrum in de nota staat. PARK21, heel goed, groen, maar vooral outdoor, recreatieve dingen. Wat mij betreft en dat heb ik al eens eerder in een ander stadium gezegd, geen Walibiachtige pretparken erin. Het is hier al druk genoeg. Je kunt met de kwaliteiten die je hier hebt veel doen. Dat moet je ook doen. Zakelijk toerisme, mijn voorganger Floris Licht zal wel veel gezegd hebben over zakelijk toerisme. Het is ongelofelijk lastig nu. Het zal ook in de toekomst wel problemen gaan opleveren want er gaat toch iets gebeuren. Het digitaal vergaderen is ontdekt en dat zul je ook in de internationale markt gaan merken. Wat dat betreft, ook vooruitlopend, een hotelstop op dit moment, in grote hotels, is uitstekend om voorlopig even te doen. Wel nieuwe accommodaties toevoegen. Als je voor toerisme kiest, moet je verrassende, spannende en leuke locaties doen. In recreatiegebieden in het groen en aan het water. Want dan voeg je iets toe en dan wordt Haarlemmermeer interessanter voor andere partijen. Waterrecreatie is ook zo een mooie, we zijn deel van de Hollandse Plassen. Het OPHP, het Ondernemersplatform Hollandse Plassen, is daar heel hard mee bezig en het zou goed zijn als Haarlemmermeer zich daar ook bij zou aansluiten. Meer aanlegsteigers en kleinschalige accommodatie aan de plassen en aan het water, heel goed. Evenementen, ook een onderwerp dat natuurlijk van belang is. We hebben grote evenementen, met name in het gebied Haarlemmerliede/Spaarnwoude, daar kan heel veel. Je kunt erover nadenken of daar nog meer kan. Overigens een zijopmerking, daar hebben we de capaciteit niet voor met de politie. Als je een groot evenement doet in de Metropoolregio Amsterdam kan de politie ook uit andere gebieden komen. Je hoeft het niet zelf op te lossen want je doet het evenement met elkaar. Dan laat je de regionale samenwerking zien. En dan kleinschalige evenementen en attracties voor de eigen inwoners, heel goed. Dat lijkt me fantastisch en daar kunnen ook anderen in meedoen.

De VOORZITTER: Mag ik u vragen naar een afronding te gaan.

De heer HULSEBOSCH: Ja, het wordt mijn laatste opmerking, ik voel het ongeveer aan. Bij het doelgroepenbeleid een kritische opmerking. Het zal niet zo bedoeld zijn maar er staat: we richten ons niet op het MKB. Dat vind ik raar. Waarom wordt dat zo expliciet gezegd? Het beleid richt zich op toerisme maar zeker MKB is in de toeristische sector heel erg belangrijk. Daarmee wil ik het afsluiten.

De VOORZITTER: En ik ook. Maar nee dank. Het is volgens mij een helder verhaal maar wie weet zijn er bij de raadsleden nog vragen voor u. Ik kijk even rond. Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Ja, ik heb een vraag aan mijnheer Hulsebosch. Dank trouwens voor het inspreken. Ik kan bij u rechtstreeks sonderen wat ik eigenlijk had willen voorstellen. We hebben van het college een extra brief gekregen met een corona-update. Kunt u daar als ondernemers voldoende mee uit de voeten? Of wilt u toch nog wat meer dingen uitdiepen met elkaar voordat we echt verder

kunnen. Dat is eigenlijk een vraag die ik aan u heb.

De heer HULSEBOSCH: In die COVID-brief zoals wij hem hebben gelezen staat hoe moet het beleid wijzigen vanwege COVID. Dat is helder, het hoeft niet in grote mate. Je blijft bij hetzelfde. Of je met COVID iets moet doen, of met corona, dat is weer een andere situatie. Want natuurlijk hebben we in de hotelbranche enorme dips. Er zijn echt hotels van 85 naar 4% bezetting gegaan. Dat is echt gigantisch. Daar moeten we iets mee. Maar als je wel aan je lange termijn vasthoudt en we hopen met zijn allen dat we enigszins normaliseren binnen een, twee jaar, dan zal het nog niet hetzelfde worden. Wat dat betreft, geeft de notitie aan wel op deze weg door te gaan. Maar je zult hier en daar even pas op de plaats moeten maken. Dat voelen ondernemers ook.

De VOORZITTER: Helder volgens mij. Zijn er nog anderen die een vraag willen stellen? Dan zijn we ook wel toe aan een debat. Dank voor uw inbreng. U heeft zo veel aangegeven waar volgens mij ook de raadsleden graag iets over zouden willen zeggen. Daar moeten we ook de gelegenheid voor hebben. Ik hoop dat u ook op een andere plek, op een andere manier kunt volgen wat hier gezegd gaat worden. Dan gaan we verder met de nota. Laat ik met name aan de raad vragen om te letten op de beslispunten die voorliggen. Die zijn opmerkelijk. Ik geef daar een voorzetje voor. Misschien dat daar een reactie op gegeven kan worden richting de stemming over twee weken. Wie kan ik als eerste het woord geven over het voorstel? Mijnheer De Baat als eerste namens de VVD.

De heer DE BAAT: Goed, dank u voorzitter. Gisteren of eergisteren hebben we van de wethouder een brief gekregen met een actualisatie van dit beleidsstuk. Dit beleidsstuk ligt er al vanaf maart jl. We waren er best heel erg tevreden over. We vonden het heel erg goed geschreven. We vonden het een goede analyse, een heldere uiteenzetting. In een van de laatste alinea's werd gesproken over een conclusie. Er staat dat de doelstellingen, de kaders en de actiepunten uit het rapport, recht overeind blijven. Waarbij we derhalve eerder pleiten voor een versnelde uitvoering van de voornemens in plaats van pas op de plaats of uitstel van de plannen. Om dat maar gelijk te omarmen, de VVD is het daar wel mee eens. In onze fractie hadden wij het over Haarlemmermeer first. Nou, sommige mensen zal het aanspreken. O I Am Amsterdam, nee I Am Haarlemmermeer. Een grapje. We hebben begrip voor een net even andere focus met dit beleid dan dat we tot nu toe hebben gezien. In deze nieuwe aanpak zien we een verfrissende aanpak. We vinden het een wijze keuze om meer focus aan te brengen. We ontdekken veel enthousiasme en dat vinden wij een juiste keuze. Waar we wat minder enthousiast voor waren, maar daar hebben we wel begrip voor, dat zijn de festivals. We hadden in ons verkiezingsprogramma juist uitgesproken dat we graag wat meer festivals in deze gemeente zouden willen. Maar gelet op de omstandigheden zijn we wel zo realistisch dat dit op dit moment nog niet zo aan de orde kan zijn. We willen wel speciale aandacht voor de kansen, mogelijkheden en bedreigingen voor het noordelijk gedeelte van Haarlemmermeer op dat gebied. De zojuist uitgesproken tip van de spreker om even regionaal te kijken als het gaat om het onderwerp Veiligheid met betrekking tot festivals is interessant. Het was een hele uitgebreide nota en daar hebben we veel in kunnen lezen. Ik ben niet van plan om op alle details in te gaan. We vinden het belangrijk dat we de contrasten van de gemeente benutten, dat ook benoemen en dat ook als kansen zien. Vooral ook voor onze inwoners. Er is natuurlijk door corona heel veel voor te zeggen om het wat dichterbij huis te zoeken. Daar kunnen we in deze gemeente ook veel voor betekenen. We hebben de laatste jaren wat meer recreatiegebieden gekregen. Daar zijn ook ruiter- en fietspaden. Daar kun je wat mee doen. Dat kun je meer benadrukken. In de inleiding staat dat er wordt gesproken dat we als gemeente een krachtig toeristisch profiel hebben. Dat vinden wij niet zo geloofwaardig. Daar moeten we nog wat meer aan doen. Wat we wel belangrijk vinden, als we dit beleid uitzetten, dat we er als inwoners ook heel trots op zijn dat we hier wonen, werken en kunnen recreëren. Daar doen we het allemaal voor, met het leefbaar houden van deze gemeente en dat we er ook beleid op zetten zodat we er wat aan hebben. Zoals ik al zei: we kunnen ons vinden in de aandacht voor de gekozen

doelgroepen. Maar we zouden nog wel speciale aandacht willen hebben dat we wat meer doen met het aantal transferpassagiers op Schiphol. Dat is tijdelijk wat minder, maar dat komt op een gegeven moment toch wel weer wat terug. Qua hotelcapaciteit zijn we de tweede gemeente van Nederland. Maar dat is toch allemaal wat losstaand en er zit weinig samenhang in uitstraling, mogelijkheden en kansen. Dus we zouden graag van de wethouder weten of ze daar nog wat mogelijkheden voor ziet. Er wordt ook expliciet ingegaan op waterrecreatie. Dat is iets wat eigenlijk al jaren wordt benoemd maar waar in onze optiek niet zoveel mee wordt gedaan. Het is in de jaren '90 al ontstaan in de Toekomstvisie 2030. De hele zuidkant van Haarlemmermeer zou een kans voor watersport zijn. We zien nu tijdelijk, door corona, wat meer aandacht voor watersport, maar wij zouden het een kans vinden om zeker ook daar meer aandacht aan te geven. Maar dan ook invulling, hoe we het dan doen. Niet steeds benoemen dat we een kans zien maar ga er eens op in. Hoe kunnen we dat dan doen. Verder is het een goed moment om met een afwegingskader te komen voor evenementen.

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat, u krijgt een interruptie van mevrouw Van der Meij van D66.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb er wel een vraag over want er wordt in het aanvullende stuk ook gezegd dat de opleving mogelijk tijdelijk is. Dus er wordt nu niet gepleit voor een versnelling. Ik hoor u nu iets anders zeggen, maar misschien wel uit een heel ver verleden. Je kunt versnellen vanaf nu maar ook versnellen vanaf twintig jaar terug, de eerste plannen. Wat zou uw voorkeur hebben? Los van het feit dat je ideeën kunt bedenken, gaat het wat u betreft om versnellen of met visie daarin iets ontwikkelen.

De heer DE BAAT: In principe het laatste, met visie wat ontwikkelen en dan vooral ook kijken hoe je dat tot uitvoering wilt laten komen en niet alleen maar het benoemen.

De VOORZITTER: Via de voorzitter.

De heer DE BAAT: Dan ga ik verder met mijn betoog. Ik was gebleven bij een afwegingskader voor evenementen. We kennen allerlei grote en kleine evenementen en met betrekking tot het subsidiebeleid is daar wel eens wat discussie over. Het is goed dat daar nu aandacht voor komt. Wanneer geef je voor het een meer, of voor de ander wel een garantiestelling en voor weer een ander festival niet. Het is heel goed en verstandig dat daar aandacht voor is en ook dat er veel focus is op de kleinere evenementen. Dat is in deze gemeente heel belangrijk voor de sociale cohesie. Daar kunnen we ons ook enorm in vinden. Nou, goed daar heb eigenlijk al wat over gezegd.

De VOORZITTER: U bent ook bijna door uw tijd heen.

De heer DE BAAT: Ja. De wijze waarop het promotiebeleid wordt voorgesteld is prima. Het is een transparante manier van kosten presenteren. En we zijn eigenlijk heel tevreden over deze nota. Waar we eigenlijk ook nog specifieke aandacht voor willen is voor Hoofddorp-Centrum. Daar sprak de spreker ook al over. Hoofddorp-Centrum is een heel groot succes, als je het macro bekijkt. We vinden het belangrijk dat het college ook inzet op het recreatief winkelen. Dus dat er ook aandacht voor de openbare buitenruimte komt om dat echt goed neer te zetten. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel ook. Ik ga de volgende sprekers vragen toch iets meer op de tijd te letten want we zitten wat krap. Als tweede mevrouw Hussain van de PvdA. Er komen nu allemaal vingers, die zal ik noteren.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. De visie Toerisme, evenementen en promotie van maart 2020 is de bespreking op de agenda. Sindsdien hebben wij te maken met de gevolgen van het

coronavirus die merkbaar zijn in de sector Toerisme en evenementen. De sectoren hebben de afgelopen periode veel voor de kiezen gehad. En het is nog onzeker hoe het zich in de toekomst gaat ontwikkelen. De hoofdlijn van de visie is gericht om Haarlemmermeer als bestemming te versterken zowel voor de lokale als regionale bezoeker. Bewoners en bezoekers moeten bekend of bekender worden met onze gemeente. Volgens de aanvullende informatie zijn de gevolgen van de coronacrisis geen aanleiding om het beleid aan te passen. De PvdA vraagt zich af of dit eigenlijk wel zo is, ik gaf het net namelijk al aan: het is nog onzeker hoe de gevolgen van de coronacrisis zich de komende tijd gaan ontwikkelen. Wat kunnen we in de tussentijd dan wel doen om de sectoren weer te laten opbloeien? De aanvullende brief op de visie geeft een helder beeld van de huidige omstandigheden. Je kunt denken aan een versnelde uitvoering van het herontwikkelen van Stadspark Hoofddorp, SugarCity of Cruquius. Zo versterk je de positie van Haarlemmermeer om zowel de bewoner als de bezoeker te trekken. Het stuk was er voor de coronacrisis al op gericht. Dus is het belangrijk om hier nog aan te denken. Natuurlijk dienen hierbij de veiligheidsmaatregelen de benodigde aandacht te krijgen. Haarlemmermeer was voor de coronacrisis de grootste hotelgemeente na Amsterdam. De visie ambieert meerdere doelen ten behoeve van het hoteltoerisme in Haarlemmermeer. De PvdA vraagt zich af of dit op deze manier kan worden doorgezet. Er is namelijk sprake van het nieuwe nu. Mensen werken veel thuis en zullen dat hoogstwaarschijnlijk in de toekomst ook massaal blijven doen. Ook het aantal vluchten op Schiphol is aanzienlijk minder en het is nog maar de vraag binnen welk tijdsbestek dit zich zal gaan herstellen. Dit alles heeft invloed op het zakelijk toerisme, regulier toerisme en daarmee ook de hotelsector. Vele hebben daardoor te maken met een onderbezetting. De inspreker gaf het net ook aan. In de brief werd een aanbeveling gedaan om een taskforce voor de hotelsector op te richten. De PvdA ondersteunt dit en hoort graag wat de nadere mogelijkheden zijn binnen deze taskforce. Je kunt bijvoorbeeld denken aan tijdelijke huisvesting, waar wij een voorstander van zijn. Daarnaast heeft iedereen een stapje terug moeten doen en is iedereen straks in de race om toerisme weer een boost te geven. De PvdA vraagt zich af hoe wij als gemeente hiermee dienen om te gaan en zien graag een nadere uitwerking tegemoet. Ik hoor straks wel van het college wanneer we die kunnen verwachten. Als laatste wil ik nog even stilstaan bij het evenementenbeleid waarvoor een nieuw afwegingskader wordt geïntroduceerd. Bestaande en nieuwe evenementen worden beoordeeld op hun bijdrage en doelen. Hierbij worden de randvoorwaarden tijd, capaciteit, geld en ruimte gehanteerd. Graag horen wij van het college hoe de leefbaarheid hierbij wordt betrokken, met name door omwonenden. Maar ook de mobiliteit en veiligheid, aangezien het stuk al spreekt van een bereikte politiecapaciteit. Voor zover voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u, keurig, helder. Ik heb de heer Kos namens Forza!

De heer KOS: Voorzitter, dank u wel. Toerisme, evenementen en zakelijke overnachtingen hebben het de afgelopen maanden ongelofelijk zwaar gehad. Het 225 pagina's tellende meerjarenplan hoeft wat Forza! betreft niet overboord. Wel zullen de accenten anders gelegd moeten worden en zal timing van uitrol cruciaal zijn voor succes. College, dank voor de brief van 4 september jl. De input geeft ons als raad de kans om meerjarenplannen met de actualiteit te verbinden. Haarlemmermeer onderscheidt zich vooral door haar woon- en leefklimaat en niet door een historisch centrum of grote internationale toeristische attracties. Gelegen in de omgeving van Zandvoort, Haarlem en Amsterdam heeft Haarlemmermeer in toeristische zin vooral een faciliterende rol die verder kan worden uitgebouwd. Daarnaast zal met de groei van het aantal inwoners ook de lokale leisure kunnen meegroeien. De ontwikkeling van Hoofddorp-Centrum vraagt daarbij om een versnelde aanpak. Een teruggang van toerisme van 60 tot 80% door de gevolgen van COVID-19 geeft een enorme druk op de hotels in onze gemeente. Wat Forza! betreft, komt er de komende jaren dan ook geen uitbreiding van het hotelassortiment. Daarnaast is het wenselijk om samen met de hoteleigenaren op korte termijn te bekijken welke interventies kunnen worden gedaan om het leisurebezoek te verhogen zodat het verlies op het zakelijke bezoek deels kan worden opgevangen. De fractie van Forza! vraagt zich bij de

zakelijke overnachtingen af of op de lange termijn de groei, zoals die wordt verwacht, in de zakelijke markt überhaupt wel gaat plaatsvinden. Op zijn minst zal er een groeivertraging zijn. Maar wat te denken van de groeiende trend in thuiswerken en evenementen die stoppen of in een andere vorm doorgaan. Alles lijkt erop te wijzen dat uitbreiding de komende jaren echt niet nodig is. Tot slot op dit punt een klein financieel uitstapje. De prognose op de toeristenbelasting, zoals die in het meerjarenbeleid wordt genoemd, zal gezien de actualiteit waarschijnlijk wel lager uitvallen. Alles overziend is dit niet het moment om grote, nieuwe projecten aan te gaan maar eerst te kijken naar de verschijningsvormen van evenementen en toeristische locaties die er al zijn in onze gemeente. Welke investeringen, aanpassingen en gerichte promotie, denk bijvoorbeeld aan samenwerkingsmogelijkheden binnen de MRA, zijn er nodig om de komende jaren in deze sector uit de crisis te komen en maak daarbij vooral gebruik van de al bestaande kenmerken van onze gemeente. Ook bij de nadere ontwikkeling van het sprookjesbos dat de naam PARK21 draagt, roept de fractie van Forza! het college op om terughoudend te zijn met mogelijke megalomane attracties. Net ook al Walibiachtige attracties genoemd. Haarlemmermeer heeft een prima faciliterende rol en functie in de regio. Laten we daar de komende jaren dan ook de accenten leggen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank ook. De heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, vanavond bespreken we de nota Toerisme, evenementen en promotie Haarlemmermeer 2020-2025. Om maar met de deur in huis te vallen is er wat SRH betreft gelijk een struikelblok. Punt 1 van het raadsvoorstel zegt 2020 als pilotjaar te benutten. Kan de portefeuillehouder uitleggen waarom daarvoor is gekozen? Juist in een coronacrisis lijkt mij 2020 als pilotjaar niet representatief voor de komende vijf jaar. Het pilotjaar moet dan voor ons een afwegingskader schetsen dat dan in 2021 in werking zal gaan. Voorzitter, het is vandaag 10 september 2020. Vanaf 27 februari jl. is het coronavirus in Nederland. Dat betekent dat er van het pilotjaar al meer dan 54% verloren is gegaan aan informatie die we kunnen gebruiken voor de komende vijf jaar. Ik zal een kleine opsomming geven van wat er in 2020 allemaal is gebeurd met betrekking tot grote evenementen in Haarlemmermeer. Mysteryland is gecancelled, Awakenings is gecancelled en MeerLive is gecancelled. Zo kan ik nog wel even doorgaan. In hoeverre kunnen wij dit pilotjaar vertrouwen? Ook de markt voor toeristen heeft door de crisis een klap gehad. Hotelkamers zijn leeg en de luchthaven is langzaam aan het herstellen. Althans van compleet verlaten naar 65% minder vliegbewegingen dan normaal. Het zijn allemaal punten waar SRH niet blij mee is, we hebben het er wel mee te doen. We kunnen niet anders, we kunnen niemand de schuld geven van deze vervelende situatie. Maar in deze situatie is het nu lastig om een keuze te maken. Niemand kan in de toekomst kijken. Een klein puntje: SRH heeft in een eerdere sessie aangegeven dat we ons moesten voorbereiden op een crisis. Er waren toen nog meer partijen die dat hebben gezegd. De datum van deze sessie is mij ontschoten, maar hij is nog terug te vinden op internet. Ik heb het nagekeken. Het enige dat we kunnen doen is plannen. Ik snap ook dat dit de bedoeling is van het stuk maar is dit het juiste moment? Dat is mijn vraag. Het college stelt ons ook voor de inkomsten voor grondverhuur te gebruiken ten behoeve van dekking van het evenementenbeleid. Maar op het moment dat de COVID-crisis blijft aanhouden zijn er toch geen inkomsten van grondverhuur? Hoe krijgt de gemeente de dekking van het evenementenbeleid rechtgetrokken? Gaat dat ons extra geld kosten? Voor de portefeuillehouder: complimenten, het was wel gewoon een duidelijk stuk. Alleen sta ik achter de zaken die ik zojuist heb benoemd. Maar in ieder geval dank voor het stuk en de brief. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank voor uw inbreng. De heer Den Butter, ChristenUnie-SGP.

De heer DEN BUTTER: Dank u wel voorzitter. In de samenvatting komt naar voren dat onze eigen inwoners de prioriteit van ons beleid zijn. Het gaat daarbij veel over recreatie en veel van de

beleidsrichtingen gaan ook die kant op. Op zich vindt onze fractie dat een goede insteek. Inzet op recreatieve voorzieningen waar nodig kan op instemming van onze fractie rekenen. Dat geldt ook voor inzet van het faciliteren en organiseren van kleinschalige evenementen met een focus op eigen inwoners en mensen uit de regio. Onze fractie ziet ook uit naar het raadsvoorstel Verblijfaccommodaties. Met name de problematiek van bed & breakfast heeft hier onze aandacht. Hoe vinden we de balans tussen kleinschalig ondernemerschap en ongewenste rolkoffertreur. En toen kwam corona. Onze fractie vindt het vreemd dat dit stuk zo wordt doorgeleid naar de stemming. Een hard getroffen sector als toerisme en er is geen aanpassing van het beleid nodig volgens de coronabrief. Dat kan wat ons betreft alleen dan kloppen als het beleid onvoldoende is gekaderd. Dat klopt, want zelfs kansloze projecten als een extra evenemententerrein in PARK21 voor grootschalige evenementen en de Hollandattractie staan er voor de lange termijn gewoon in. Daarmee is het dus geen beleid waar wij als raad op kunnen sturen of controleren en kan het college altijd zeggen: het stond in het stuk dat door de raad is goedgekeurd. Wat ons betreft, is het een van de twee. Of het stuk moet worden geactualiseerd of het moet worden aangescherpt. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Wie kan ik het woord geven. Mevrouw De Vries, namens HAP.

Mevrouw DE VRIES: Merci voorzitter. Toerisme in Nederland groeit sterk. Dit is een van de eerste zinnen die ik lees in dit stuk en die rechtstreeks uit 2019 komen. Want wat is de wereld anders vandaag de dag. Daarom zijn de uitvoeringsmogelijkheden van dit raadsvoorstel zeer afhankelijk van onder andere het verloop van de coronacrisis, het economisch herstel en het vertrouwen van de mensen. Zoals al meerdere malen is gezegd: wij hebben geen glazen bol dus we kunnen niet voorzien wat de effecten zijn van het virus op lange termijn. Ook de vraag: moeten we het dan vandaag hebben over dit stuk, is al gesteld. Volgens onze fractie is het antwoord ja. Want juist de ondernemers die afhankelijk zijn van toerisme en de evenementenbranche zijn al heel zwaar geraakt. Juist daarom moeten we vooruit blijven kijken. Maar ook realistisch zijn in wat we op de korte en op de lange termijn moeten doen. Zo vraagt mijn fractie zich af of we nu moeten kijken naar het verbreden van het soort verblijfaccommodaties binnen Haarlemmermeer. Of moeten we eerst kijken naar de bestaande verblijfsaccommodaties en hen een kans geven om te herstellen. Er is ook al wat poldergras onder mijn voeten weggemaaid want ook mijn fractie zet vraagtekens bij de focus op de zakelijke markt. Er zal altijd ruimte nodig zijn voor vergader- en congresfaciliteiten. Maar ik gaf het al aan: bedrijven en congresorganisatoren hebben een grote inhaalslag gemaakt als het gaat om digitalisering. Zij zullen hier in de toekomst ook meer gebruik van maken en omdat dit een kostenbesparing met zich meebrengt en ook nog eens minder reizen een positief effect heeft op de werk- en privébalans van hun personeel zal dit toch een blijvend iets zijn. Voorzitter, dan kom ik toch ook nog even op de vraag wie de toerist is voor wie we die mooie plannen moeten maken. HAP is blij te lezen dat de belangrijkste doelgroep onze eigen inwoners zijn. Wat willen zij kunnen doen, zien en beleven. Onze inwoners wonen hier en zij zullen dus het meeste gebruikmaken van al dat moois in onze polder. Onze fractie is uiteraard ook erg blij dat er al participatie heeft plaatsgevonden maar we willen wel benadrukken dat de participatie doorlopend moet gebeuren. Hierbij is ook een goed communicatieplan van belang, waarbij iedereen op regelmatige basis wordt geïnformeerd. Hoe denkt het college daar een invulling aan te geven en in welke mate zal er met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden worden gecommuniceerd? Dan kom ik ook nog even op de evenementen, voorzitter. Als gemeente willen we kijken naar een evenwichtig aanbod, passend bij onze gemeente, inwoners, bezoekers en ondernemers. Het nieuwe beleid, met een afwegingskader moet zorgen voor nieuwe initiatieven en verbreding van het aanbod. Hier kunnen wij niets op tegen hebben. Het werd ook al eerder gezegd: 2020 zou een pilotjaar zijn om dit kader te testen. Graag horen wij van het college of dit plaats heeft kunnen vinden en wat de uitkomst daarvan is. Daarnaast hebben wij ook een vraag over de opbrengst uit de terreinverhuur dat wordt besteed aan de uitvoering van het evenementenbeleid en hoe gaat het college om met een eventueel tekort gezien de daling van de

opbrengst in 2020. Als laatste voorzitter, een vraag over de promotie van Haarlemmermeer. De toeristische boodschap die is bedacht voor de positionering van onze gemeente is prachtig, maar moeten we ons niet, voornamelijk voor de buitenlandse toeristen, positioneren als de gemeente waar je voor een redelijke prijs kunt overnachten en van waar je goed naar onder andere Amsterdam, Haarlem en Leiden kunt reizen. Haarlemmermeer is een geweldige uitvalsbasis om overdag uitstapjes te maken naar deze plaatsen en waar je 's avonds lekker kunt slapen en eten. Want wij zijn trots op ons karakter als polder. En dit willen wij als fractie graag zo houden. Want massatoerisme is niet bevorderlijk voor onze gemeente. Zeker kijkend naar hoe de binnenstad van Amsterdam in de afgelopen jaren is veranderd en voor Amsterdammers een doorn in het oog is. We moeten dus blijven zoeken naar die balans en goed nadenken over het soort toerisme dat we willen aantrekken met het aanbod dat daar bij past. Geen ketens waar je veel te dure kaas koopt maar een echte kaasboer met kwaliteitsproducten. Geen toeristische winkels met I love Haarlemmeer hoodys en een lichtgevend beeld van het Cruquiusgemaal maar echte lokale ondernemers waar je kwalitatieve producten koopt. En geen restaurant waar je binnen 45 minuten weer buiten staat maar restaurants waar gastvrijheid en passie voor eten centraal staat, want ook daar hebben onze inwoners baat bij. Want de toeristische inwoner is altijd in de buurt en een toerist van buiten de gemeente of Nederland, daar kunnen we nu en in de toekomst nooit volledig op rekenen. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel voor het gloedvolle betoog. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, ik wil erop aansluiten. Laten we beginnen met te zeggen dat GroenLinks blij is met de oorspronkelijke nota en ook met de brief die we van realiteitszin vinden getuigen. We hebben in zijn algemeenheid wel een vraag. In hoeverre zijn we nu klaar? Ik vroeg het zojuist ook aan de heer Hulsebosch. Ik denk dat er heel veel finetunen zal moeten gebeuren omdat we gewoon simpelweg heel veel dingen niet weten. Een vraag aan de portefeuillehouder: kunt u ons alstublieft periodiek informeren, we denken dan het liefst dat er over een halfjaar een tussenproduct van gesprekken die u voert over dit belangrijke onderwerp wordt opgeleverd. Wat ons betreft, is dit ook de opmaat naar een heel groot gesprek dat wij in onze gemeente moeten gaan voeren. Dat gaat erover hoe wij in onze polder in de toekomst ons brood gaan verdienen. Mevrouw De Vries zei het net ook al: massatoerisme is niet meer het antwoord van de toekomst. Elske Doets van het grote, bekende reisbureau zei het ook al: massatoerisme is dood, ze heeft de koers van het bedrijf helemaal herijkt. Meer in de lijn van wat het raadsvoorstel nu voorstaat, namelijk meer lokale beleving. Ik herken ook veel van de standpunten van onze fractie in de bijdrage van mevrouw De Vries van HAP. Dus allereerst dat we heel graag als raad goed worden geïnformeerd. Dan is er een aantal accenten. Bijvoorbeeld Hoofddorp-Centrum, dat is iets waar wij als fractie zeer uitgebreide vragen over hebben gesteld anderhalf, twee jaar geleden. Dat dit hier in staat vinden wij heel erg belangrijk, we moedigen het college ook aan om dat snel te gaan oppakken. Ook daarover zou ik graag van de portefeuillehouder iets horen. Hoe zit het ermee? De Cruquiusboulevard en SugarCity zijn natuurlijk ook zaken. Dat is er al. Laten we dat verder door ontwikkelen. Vooral ook: doe het samen en doe het ook samen met de stakeholders. Dan toch alvast een dingetje. Wat GroenLinks betreft, wil ik toch graag het grote verhaal al een beetje neerzetten. Ik begrijp ook dat andere fracties het daar ook al over hebben gehad. Moeten we het hebben over een herijking van ons profiel? Hoe gaan we hier ons brood verdienen? Tien jaar geleden hebben ze dat bijvoorbeeld in Ede/Wageningen gedaan. Acht gemeenten hebben samen Food Valley opgericht. Het kan allemaal. Eindhoven heeft hetzelfde gedaan. We zullen dat in de regio moeten doen en dus niet als concullega's maar gewoon echt samen. We moeten samen een smoel verzinnen en binnen dat smoel kun je ook nog verschillen laten zien. Ik denk dat het uitgesloten is dat we op dit vlak vanuit Haarlemmermeer de wereld gaan veroveren. Tot zover wat GroenLinks betreft.

De VOORZITTER: Helder, mevrouw Van der Meij, D66.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Sorry mevrouw Van der Meij, ik er komt een vraag van de heer De Baat, ik neem aan naar GroenLinks.

De heer DE BAAT: Ja. Een paar maanden geleden was u heel erg groot voorstander van het uitgeven van extra miljoenen voor het Cruquiusmuseum omdat het vooral heel veel toeristen trekt. Nu hoor ik u zeggen dat toerisme eigenlijk dood is. Had u zich dat toen nog niet gerealiseerd of is het meer een wens van u dat u liever in deze gemeente geen toeristen ziet?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel. Het is een vrij frontale vraag. Het is natuurlijk altijd veel gelaagder dan soms wordt gesteld. Zoals u weet is het Cruquiusmuseum is een deel van onze identiteit. U weet misschien ook wel, want u zit al heel lang in deze raad, dat GroenLinks zich al heel lang druk maakt over het museum. Wat er nu is, is eigenlijk € 9 miljoen goedkoper dan we toentertijd wilden. Natuurlijk geloven wij in het toerisme. Wij geloven juist in het gebruiken van dit soort cultuurhistorische elementen als je dat gewoon exploiteert. Dat je het kunt behouden voor de toekomst. Dat is de lijn die GroenLinks al heel lang aanhoudt en dat weet u ook. Dus tot dusverre.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij, D66

Mevrouw VAN DER MEIJ: Dank u wel voorzitter. Er is al heel veel gezegd, waar we het over hebben vandaag dat ga ik ook niet herhalen. Ik pak er een paar punten uit. Ik ben erg blij met de brief van 4 september jl. waarin wordt gesteld dat de nadruk al lag op de lokale en regionale bezoekers en dat het nu in COVID-19-tijd de bedoeling is. Dus dat het geen reden is om het beleid nu aan te passen. In het stuk is wat D66 betreft toch wel een andere focus te zien. Namelijk op het zakelijk en internationale verkeer en die nadruk op die lokale en regionale bezoeker zou wel wat nadrukkelijker mogen. Zeker gezien de COVID-19-fase waarin we nu zitten. We weten allemaal dat we deze zomer veel meer zijn thuisgebleven, we weten allemaal dat mensen veel meer vanuit huis uitstapjes zijn gaan maken. Dat zal alleen nog maar groter worden. Al was het maar omdat er een grote groep mensen aankomt die de vakantie helemaal niet meer kan betalen. En dat betekent dat we daar juist lokaal die mogelijkheden voor moeten bieden. Dus prachtig die nadruk. Hij mag wat D66 betreft nog wel wat prominenter. Dan hebben we het over het feit dat winkelcentra veranderen, winkels verdwijnen en daar moeten aantrekkelijke alternatieven voor terugkomen die het sociale belevingsaspect, zoals dat zo mooi werd genoemd, meer naar voren haalt. Dat klinkt fantastisch. Het klinkt ook nog wat abstract om het zo maar te zeggen. D66 vindt het jammer dat we het wel hebben over een versnelde uitvoering, dat lijkt me noodzakelijk, want we willen geen leegstand. Ook daar gaat nog veel gebeuren ten gevolge van COVID-19, daar moeten we nu al heel erg aan het stuur gaan zitten. Het jammere is wel dat dan het stadscentrum Hoofddorp, Cruquius en SugarCity expliciet worden benoemd en dat er toch ook heel lang al in Nieuw-Vennep een kaalslag gaande is waar de aandacht toch ook wel naar toe zou mogen gaan. Dan hebben we het over het continueren van de hotelstop in verband met de overcapaciteit, dat lijkt eigenlijk een één en één is twee. En er wordt gesproken over een taskforce waarbij moet worden gekeken naar de vitaliteit voor de sector, nieuwe markten, casino. Maar ook alternatieven. En als alternatief wordt onder meer genoemd de huisvesting. Huisvesting van arbeidsmigranten, huisvesting van studenten, noem maar op. Daarbij wordt wel opgemerkt dat het planologisch gezien ook mogelijk moet worden gemaakt. De vraag die we in een vorige sessie over wonen uitgebreid hebben besproken en waar we nog lang niet uit zijn is: wat is er nu planologisch

mogelijk en in hoeverre zijn we nu als gemeente in staat om daar ook proactief over mee te denken. Dus dat is een vraag, ik snap dat die niet een-op-een kan worden beantwoord. Maar ik hoop wel dat de wethouder daarop wil terugkomen. Staan we er echt voor open om te kijken naar die planologische mogelijkheden? Dat was mijn verhaal tot zover. Dank u wel voorzitter.

VOORZITTER: Dank u. Mijnheer Koning, namens het CDA.

De heer KONING: Dank u wel voorzitter. Zoals we van het CDA mogen verwachten kijken we al enige tijd uit naar het nieuwe beleid voor toerisme, evenementen en promotie. Voordat we onze inhoudelijke visie geven, moet ons van het hart dat het afscheid van citymarketing ons zwaar valt. Want waar moeten we het nu bij elk bezuinigingsdebat over hebben? Het CDA is van mening, in tegenstelling tot andere, dat we geen slechter moment konden kiezen om deze nota te bespreken. De economie is met 28% gekrompen en er zijn 56 tot 58% minder hotelboekingen. Pas in 2022 is mogelijk sprake van een normaal jaar. Evenementen zijn nu verboden. Overigens had de politie al eerder aangegeven dat ze een groei van het aantal evenementen niet zou aankunnen. Dus deze afspraak uit het coalitieakkoord lijkt niet haalbaar. Toerisme, evenementen en promoties zijn de nieuwe toverwoorden. Het nieuwe beleid brengt focus aan en richt zich op wat Haarlemmermeer te bieden heeft, juist ook voor onze eigen inwoners. Dat laatste kunnen wij waarderen want het CDA geeft vaak aan dat we ons prachtige landschap en de monumenten moeten behouden en waar mogelijk versterken. Door fietsverbindingen aan te leggen en de bestaande fiets- en wandelpaden te verbeteren kunnen meer mensen genieten van Haarlemmermeer. Dit geldt ook voor de mogelijkheden van waterrecreatie. Rijsenhout kan immers alles gebruiken. Haarlemmermeer is een heel goede leefgemeente met goede voorzieningen, dat wijzen alle onderzoeken uit. En je moet nooit iets willen worden wat je niet bent, dan word je schizofreen. Haarlemmermeer is nu eenmaal geen toeristische gemeente. Daarvoor hebben we wel iets maar veel te weinig te bieden. Haarlemmermeer heeft geen Keukenhof, Zaanse Schans, zeestranden of eeuwenoude steden als Amsterdam, Leiden en Haarlem die ons omringen. Een grote aanloop van toerisme kunnen onze wegen, fietspaden en wandelpaden ook niet aan. Kortom: de focus op onze inwoners vinden wij meer dan goed. Als het om evenementen gaat pleit het CDA al jaren voor een goede en vooral gezonde balans tussen lusten en lasten. Het nieuwe afwegingskader is dan ook goed om de balans te bewaren, de vraag is welke afwegingen er worden gemaakt. Veel inwoners klagen over overlast van de grootschalige evenementen als Mysteryland en Awakenings, maar... toegegeven, ze voegen wel iets toe voor onze jeugd. Daarom willen we deze behouden. Er is ook geen noodzaak voor uitbreiding. In Nederland waren er al bijna 1000 grootschalige festivals per jaar, nieuwe grootschalige evenementen hebben alles in zich om de balans te verstoren. Dat is iets dat we absoluut niet willen. Wij vrezen met name voor een toename van een aantal overlastgevende evenementen als we de faciliteiten hiervoor verbeteren, bijvoorbeeld in PARK21. Wij zijn dan ook blij dat leefbaarheid integraal onderdeel is van het afwegingskader en dat vooral wordt ingezet op een breder aanbod en niet meer van hetzelfde. De beperkingen ten aanzien van bereikbaarheid moeten hierbij overigens ook zeker niet uit het oog worden verloren. Evenals de veiligheid. Kleinschalige, niet overlastgevende evenementen mogen wat ons betreft groeien. Maar, we hebben nu al ruim 400 evenementen in onze polder.

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, u krijgt een interruptie van mevrouw Ballieux.

De heer KONING: O God.

De VOORZITTER: Ja, berg u maar.

Mevrouw BALLIEUX: Ik durf het bijna niet te vragen. Ik heb een vraag. U heeft het over overlast en over balans en ook over PARK21. Daar is mogelijk een evenemententerrein mogelijk. Maar zou u niet

kunnen bedenken, dat is mijn visie, dat op het moment dat je daar die grotere evenementen doet, dat het lekker ver weg is van iedereen. Dat maakt meer mogelijk en verkleint de overlast. Ik wil eigenlijk wel horen hoe u dat ziet.

De heer KONING: Nou, dat is om meerdere redenen grote onzin. Amsterdam probeert de evenementen juist aan een grens kwijt te kunnen, tegen onze grens aan. Wij krijgen het dan midden in de polder. En bovendien is dat in strijd met het coalitieakkoord want daar wil men de oplossing zoeken door meer spreiding en dit betekent dus gewoon een concentratie. Ik ben volksvertegenwoordiger, ik mag de mening van een groot deel van de bevolking hier vertellen. Ik heb hier de uitslag van een stemming. Die luidt: minder festivals is een must, Haarlems Dagblad. Daar is 62% het mee eens. Ik sta niet alleen in dezen.

De VOORZITTER: U krijgt een tweede interruptie van de heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik zou dan graag van de heer Koning willen weten hoeveel mensen hebben meegedaan aan die stemming.

De heer KONING: Weet ik niet.

De heer DE BAAT: Dat staat er gewoon bij hoor.

De heer KONING: Nou, kijk maar.

De heer DE BAAT: Voorzitter, mag ik het zeggen? Het zijn er 403.

De VOORZITTER: 403 stemmen van lezers van het Haarlems Dagblad, daar kunnen we gevoeglijk van uitgaan. Was er nog een inhoudelijke interruptie op het verhaal?

De heer KONING: Nee, ik ga verder. Het CDA zal er in elk geval op toezien dat leefbaarheid inderdaad een belangrijke rol gaat spelen bij het toestaan van evenementen de komende jaren. Voorzitter, dat een gemeente met een omvang van Haarlemmermeer inzet op promotie is begrijpelijk. De vraag is echter wat de promotie-inspanningen ons concreet gaan opleveren. Wat is de businesscase erachter, om in VVD-termen te spreken, dat blijft voor ons ongrijpbaar en dat maakt ons kritisch. Als hierbij de focus vooral ligt op onze inwoners dan kunnen we de toegevoegde waarde begrijpen. De nieuwe fietskaart is hiervan een goed voorbeeld. Wij hadden deze overigens al, toen met een foto van Adam Elzakalai. Deze is mooier, dat moet ik toegeven.

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, ik geniet van uw verhaal, maar u bent door uw tijd heen.

De heer KONING: Ik heb nog één zin. Ook voorlichting op scholen om ons historisch erfgoed in het zonnetje te zetten, wat ons betreft hoeft Haarlemmermeer echter geen vermelding te krijgen in de internationale reisgidsen. Kortom: alles draait om een gezonde balans.

De VOORZITTER: Laat ik dan meteen een punt van orde aan de hele vergadering vragen. We zijn wat later begonnen. Vindt u het erg als we ook wat langer doorgaan? Ik zie geen bezwaren. Dan kan ik het woord geven aan de heer Ahmed Khatib namens EEN Haarlemmermeer.

De heer AHMED KHATAB: Dank u wel voorzitter. Goed onderzoek, goede aanpak en grondig advies ligt hier voor ons op tafel. Maar dit is door de crisis een lastig onderwerp geworden. De crisis liet een maand na het adviesrapport het toerisme en de evenementenbranche crashen. Dit vraagt om

voorzichtige investering en flexibiliteit. Het huidige toeristische profiel is gericht op hotels en het doel is om Haarlemmermeer als verblijfgebied aantrekkelijker en bekender te maken. Hotels zijn een bron van werkgelegenheid, maar hoe brengen we dit weer terug? EEN Haarlemmermeer wil ook een bekender en aantrekkelijker Haarlemmermeer. Maar door de coronacrisis verwachten wij in Nederland dit jaar bijna 12 miljoen minder buitenlandse toeristen. Een daling van 60% ten opzichte van 2019. En Haarlemmermeer is het zwaarste getroffen met zelfs 56% minder hotelovernachtingen en een krimp van bijna 30%. De stijgende vraag naar ruimte voor toerisme en recreatie is er wat ons betreft niet meer zozeer. Wel vindt EEN Haarlemmermeer dat we betrokken partijen en organisaties in toerisme moeten ondersteunen in de tijd van crisis. De anderhalvemetersamenleving is een grote uitdaging als we 'het hebben over recreatief winkelen, het toerisme en evenementen. Deze moeten we ook aanmoedigen maar de verspreiding van het virus wel op een minimum houden. We stellen voor grootschalige plannen uit te stellen. Gezondheid staat immers voorop. Maar ook zekerheid zodat we dit op de lange termijn ook kunnen waarborgen. In dat geval is het een stapje terug om vervolgens later twee stappen vooruit te kunnen doen. Mogelijk zijn er tot ver in 2021 geen grote festivals of concerten zonder vaccin of medicijn. Dit vraagt ook om aandacht voor deze organisaties om innovaties of mogelijk andere alternatieven te begeleiden. We begrijpen dat er in Haarlemmermeer behoefte is aan geluk, verbinding en vertier maar we moeten ook kijken naar wat realistisch en haalbaar is. Denk aan het herstellen van de werkgelegenheid, het waarborgen van hygiëne en de afstand en het begrenzen van het aantal bezoekers en gasten. Onze focus zal het garanderen hiervan moeten zijn. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Hagemeijer, GEZOND heb ik nog op het lijstje staan als sluiters van de rij.

De heer HAGEMEIJER: Ja. Voorzitter, vorige week werd de zorg nog geuit dat wij een voorstad van Amsterdam zouden gaan worden. Helaas, het is nog veel erger. In het bijgevoegde rapport en net ook via de inspreker werd verwezen naar Event Park Amsterdam. Tot vorige week kende ik dat nog niet dus ik heb het even gegoogeld. Wat staat er dan? 'Haarlemmermeer' is de officiële naam voor Event Park Amsterdam. We worden dus geen voorstad van Amsterdam, blijkbaar zijn we al het evenemententerrein van Amsterdam. Ik weet niet wat erger is. Ik mag toch hopen dat dit soort gekkigheid niet uit de koker van onze gemeente komt. Want dan zijn we toch snel klaar met het op de kaart zetten van Haarlemmermeer. Helemaal omdat in het raadsvoorstel wordt gesproken over minder afhankelijk zijn van Amsterdam. Dan moet je de naam zeker niet in een promotie stoppen. Dan het raadsvoorstel zelf. Het college wil over twee jaar € 420.000,00 extra uitgeven aan toerisme en evenementen. Er staat keurig een aantal posten bij vermeld maar de vraag is wat we dan concreet gaan doen met dat geld. Bijvoorbeeld het gevraagde geld voor data of onderzoek. Wat gaan we dan onderzoeken en welke data gaan we dan gebruiken. De wereld om ons heen is heel erg veranderd dus historische data van voor dit jaar zullen niet zoveel vertellen over de toekomst. En onderzoek dat we nu gaan houden zal ons evenmin iets vertellen over de toekomst want die verandert met de week. Evenementen zijn nodig om onze gemeente kenbaar te maken naar de wereld buiten onze gemeentegrenzen en het biedt onze inwoners ook ontspanning en een manier om met elkaar te socializen. Een heel mooi woord, het had zo in het rapport gekund. Het moet echter wel binnen de perken blijven. Want sommige gebieden, vooral Haarlemmermeer-Noord, ondervinden nu wel erg veel last van de grote evenementen, ook omdat – daar komen ze weer – de gemeente Amsterdam alle evenementen naar de zijkant heeft gestopt. Awakenings en Mysteryland, de twee grootste evenementen die we hebben, moeten zeker blijven. Die horen inmiddels net zo bij de gemeente als Schiphol en het polderlandschap maar we moeten niet vergeten dat het voor de bezoekers eenmalig is maar voor de bewoners absoluut niet. Die worden elke week weer geconfronteerd met grote evenementen. Dus we moeten deze balans goed bewaken en misschien zelfs herstellen. Voor toerisme gaan we ons richten op onze inwoners en de Nederlandse toerist. Verstandig, want de kans

dat iemand in New York specifiek voor Haarlemmermeer kiest en niet voor Amsterdam, Delft of Haarlem acht ik net zo groot als dat een aantal van deze landgenoten hier komen honkballen. Niet dus. Maar wat gaan we die binnenlandse toerist dan bieden? Ik lees veel in het voorstel maar niet wat ons echt onderscheidend maakt van andere gemeenten die natuurlijk precies dezelfde ideeën hebben om toeristen naar binnen te lokken. Dus stel uzelf de vraag: als uw nicht uit Maastricht op bezoek komt, wat gaat u haar dan laten zien? Precies, alle bezienswaardigheden buiten onze gemeente. En als alles normaal is, hoe houden we die toerist dan ook echt in Haarlemmermeer? Want ja, als je weer kunt reizen dan gaan we het waarschijnlijk gewoon direct weer doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nou, toch weer een aardig rondje. Ik geef het woord snel aan het college, mevrouw Ruigrok.

Wethouder RUIGROK: Dank u wel. Dank allemaal voor uw inspraak en ook voor de complimenten die ook de insprekers gaven voor het participatietraject en jullie ook allen voor de complimenten voor de brief met de COVID-update. Ja, we hadden op 19 maart jl. niet kunnen voorzien dat de wereld zo zou veranderen. En met de kennis van nu hebben we nog een keer naar het toerisme, evenementen en promotiebeleid gekeken. We vinden het juist nu nodig om dit beleid ook in de praktijk te brengen want het past goed bij de huidige ontwikkelingen. Nog meer inzet op inwoners en nabije bezoekers. Het toerisme maakt 7% van onze economie uit, met meer divers aanbod. En door het benadrukken van alle voorzieningen die Haarlemmermeer zijn we op de goede weg. Dus we zijn nu ook veel meer aangewezen op onze nabije omgeving. En we hebben ook een mooie omgeving, met veel groen en blauw. Want mijnheer Hagemeijer, ik neem mensen mee langs de Verhalenpalen bijvoorbeeld, of naar het museum of de Westeinderplassen op. Ik ga juist niet de gemeente uit. Maar dat geldt misschien voor u anders. Ik denk dat dit soort dingen juist heel goed heeft gewerkt want we hebben ook afgelopen maanden hierop ingespeeld met onze promotie en de toeristische kaarten. Mijnheer Koning noemde het al. Ik vond de versie met mijnheer Elzakalai trouwens ook heel aantrekkelijk. Maar ieder zijn smaak natuurlijk. Die kaarten zijn heel goed gebruikt door hotels die zich juist nu hebben gericht op die andere bezoeker. Dus er zijn veel fietsarrangementen geweest. De promotiefilms die zijn gemaakt. De campagnes '#jeziternaast' en '#hiermoetjezijn' hebben toch ook mensen opgeleverd. Dus ja, we moeten echt daar nog nadrukkelijk op inzetten. We zullen die promotie ook inzetten om inwoners en andere betrokkenen te informeren. U vroeg daar nadrukkelijk naar. Ik ga langs de personen die vragen hebben gesteld of opmerkingen gemaakt. Een aantal mensen is specifiek ingegaan op het evenementenbeleid. Dat is nu nauwelijks mogelijk geweest. We hadden verwacht dat we het EK, Sail en allerlei grote evenementen zouden hebben. Dat hebben we niet gehad. Toch kunnen we het afwegingskader wel gebruiken om te zeggen welke evenementen goed bij ons passen en welke minder. Dus dat hoeven we niet per se een heel jaar door te schuiven. Dat kunnen we gewoon volgend jaar inzetten. U zegt het al: tijd, ruimte en capaciteit is schaars bij evenementen. Een aantal mensen noemde juist het noordelijk deel van onze gemeente. Daar hebben we gewoon te maken met bijvoorbeeld een aantal geluidsdagen. Je kunt daar niet elke dag een evenement organiseren. Dat hebben we nu eenmaal zo afgesproken. Je moet toch kijken waar wat kan en met welke mogelijkheden. De beperkte politiecapaciteit werd al genoemd. We maken trouwens binnen de totale regio wel al gebruik van gezamenlijke politiecapaciteit. Dus op die manier proberen we daar zo goed mogelijk op in te gaan. Ik hoorde een aantal van u zeggen dat de kleinschalige evenementen de ruimte moeten krijgen. Dat zijn we wel degelijk van plan. Ook het zogenaamde kernevenement willen we invullen. Ik zie daar een soort 'Te land, ter zee en in de lucht'-gevecht onderling bij. Daar kunnen we verder op inspelen en uitwerken. Een aantal van u heeft specifiek gevraagd naar het accommodatiebeleid. Een van de insprekers zei al dat het jammer was dat het hier nog niet is bij gezet. We hebben aangegeven dat het in oktober a.s. komt, in ieder geval dit laatste kwartaal nog. Daarmee gaan we echt inzetten op het behoud van de huidige hotels. Die pauzeknop, die hotelstop laten we daar nog even in doorklinken. Mevrouw Van der Meij vroeg naar de mogelijkheden, wat

kunnen we dan doen met extra ruimte. Daar gaat bijvoorbeeld die taskforce mee aan de gang. Daar komen we later op terug. Eens even kijken of ik zo toch al aardig wat heb doorgenomen. Mijnheer De Baat zei dat de krachtige toerismepositionering voor hem wat ongeloofwaardig was. Maar het gaat met name om de positie die we al hebben, de tweede hotelgemeente in Nederland. Het benadrukken van wat de mogelijkheden al zijn. U noemde de fiets- en ruiterpaden. Voorzitter, ik zie een interruptie.

De VOORZITTER: Dank u, ik zie ook een interruptie. Mijnheer De Baat, VVD.

De heer DE BAAT: Dat we de tweede hotelplaats zijn vind ik meer een feitelijke constatering. Maar ik heb niet de ervaring dat de beleving is dat we zo een krachtig toeristische gemeente zijn. Bent u dat met mij eens?

Wethouder RUIGROK: Ik kan moeilijk met u eens zijn wat uw beleving is. Het was de bedoeling als een soort feitelijke constatering. We hebben nu eenmaal een krachtig profiel door alle bezoekers die we hebben. Alle overnachtingen, hotelkamers die bezet zijn. Zo is het bedoeld in het stuk dat is geschreven. U noemde de fiets-, ruiter- en wandelpaden. Daar gaan we inderdaad verder mee door. Ook de waterrecreatie. We zijn aangesloten bij dat OPHP, de club die zich daarop aansluit. We zitten al in het sloepennetwerk en met het beleidsplan Ringvaart-Ringdijk gaan we ook steigers aanleggen et cetera. Het zijn wel langdurige trajecten, maar daar gaan we mee verder. U en ook anderen hebben gezegd 'we moeten echt versneld met Hoofddorp-Centrum aan de slag'. Daar zijn onze collega-wethouders natuurlijk druk mee. Dus dat gaan we ook daadwerkelijk doen. Mevrouw Hussain vroeg naar de taskforce. Ik gaf al aan dat we met name op het hotelbeleid aan de slag gaan. U benadrukte de combinatie van leefbaarheid en levendigheid en dat is ook iets dat we in het beleid hebben benadrukt. Mijnheer Kos zei dat de nota niet overboord hoeft. Dat ben ik helemaal met u eens. U ziet meer een faciliterende rol van Haarlemmermeer als verblijfsaccommodatie, ook met de kernen daaromheen, u noemde Zandvoort, Leiden en Amsterdam geloof ik. Dat kan ook heel goed, maar ik vind dat je daarnaast ook moet benadrukken wat je ook hier hebt. Je hebt eigenlijk the best of both worlds. Je kunt naar de omgeving, maar je hebt ook hier genoeg te beleven. Daar is die gerichte promotie ook voor bedoeld. Mijnheer Beusenberg, ik had het al kort even over het pilotjaar. U vroeg specifiek naar een van de beslispunten over de inkomsten van de recreatieterreinen. Ja, er komt natuurlijk nu niets of nauwelijks iets binnen maar we geven ook niets of nauwelijks iets uit op dat gebied. Er is wel wat tekort, dat komt terug in de najaarsrapportage. Maar het verhoudt zich natuurlijk ook. Want je gebruikt het vaak om weer te herstellen na evenementen maar, als dat niet heeft plaatsgevonden dan hoeft dat ook niet.

De VOORZITTER: Ik zie een vraag van GroenLinks, mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ja, dank u wel. Even op dit punt. We hebben bijvoorbeeld bij het recreatieschap Spaarnwoude heel erg ingezet op het toerisme. Juist om ook de exploitatie rond te krijgen. Dat is toch wel even in aansluiting op wat mijn collega net heeft gezegd en waarop u nu antwoordt. Ziet u daar dan geen probleem? Dat is toch eigenlijk wel een zorg die GroenLinks heeft.

De VOORZITTER: Mevrouw Ruigrok.

Wethouder RUIGROK: Ja, dank u wel. Ik weet de precieze verhouding van de inkomsten en uitgaven niet, maar ik weet wel dat er dus ook minder wordt uitgegeven. Hoe het zich precies verhoudt komen we op terug, ik begrijp dat we er bij de najaarsnota nog rekening mee te houden hebben. Mijnheer Den Butter had het over de recreatieve voorzieningen, de kleinschalige evenementen. U maakte zich zorgen over de B&B 's waar dan de rolkoffers naartoe zouden rijden. Wij hebben juist gezegd: geef nu meer mogelijkheden, bijvoorbeeld bij kamperen bij de boer, om daar wat verruiming in aan te geven.

Houd rekening met die balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

De VOORZITTER: De heer Den Butter heeft een aanvullende vraag over de rolkofferterror.

De heer DEN BUTTER: Nou, een aanvullende opmerking. Ik sprak ook over die balans. Ik heb dat juist ook genoemd als een goede richting waar we mee bezig zijn. Ook wij zien dat er wel degelijk ondernemers zijn die echt hun best doen om beleving toe te voegen. Daarom ben ik er ook zo benieuwd naar.

De VOORZITTER: Benieuwd of blij mee?

De heer DEN BUTTER: Ik ben benieuwd naar het stuk dat erover gaat komen, maar ik ben er blij mee dat dit soort aanbiedingen er zijn in onze gemeente.

De VOORZITTER: Helder.

Wethouder RUIGROK: Om alvast vooruit te lopen op die verblijfsaccommodatie, het staat ook in dit rapport, dat we daar juist wat meer willen inzetten op dat diverse aanbod. We hebben al veel van hetzelfde. We willen juist graag kleinschalig, wat meer recreatief, maar ook bijvoorbeeld vijfsterrenaccommodatie. Dat hebben we ook niet en zou ik ook heel interessant vinden om in Haarlemmermeer te hebben. Maar dat is natuurlijk ook aan de ondernemers. Mevrouw De Vries zegt: de wereld is anders geworden. Ja, daar ben ik het natuurlijk helemaal mee eens. U zegt: de focus is nog steeds heel erg op het zakelijke. We hebben juist gezegd de primaire doelgroep is de bewoner en daarna volgen de andere doelgroepen. De spreker gaf het ook al aan: we kunnen niet goed voorspellen hoe dit nu gaat. De manier van werken gaat anders. De manier van evenementen organiseren gaat anders. Je ziet nu ook veel hybridevormen ontstaan. Deels op locatie en deels online te volgen. Ik zie dat veel evenementenorganisaties daar ook op inspelen en accommodaties ook. Dus ik verwacht dat daar nog wel behoefte aan blijft maar dat we nu in een hele slechte situatie zitten en dat die partijen daar ook last van hebben is duidelijk. Mevrouw Ballieux, ik kan u aangeven dat we terugkomen op het periodiek informeren. Wellicht gaan we dat doen in de corona-updates, dan komt u vanzelf tegen hoe het met deze partijen gaat. U zei ook: laten we ons goed neerzetten. Binnen de MRA werken we ook heel nadrukkelijk samen. We hebben ook aangegeven dat die flowerkant niet per se iets is dat wij invullen. Het is juist het overwinnen van het water. Nou, dan ga ik door. Mijnheer Koning heeft het ook over levendigheid en leefbaarheid en de gezonde balans. Daar hebben we in het beleid wel richting aan gegeven. Ik denk dat wat voor u balans is voor een ander misschien net weer wat anders in de weegschaal ligt. Ik weet zeker dat u het scherp in de gaten houdt en ik ben blij dat wij zowel met elkaar naar Mysteryland als Awakenings blijven gaan als dat weer doorgaat. Dan mijnheer Ahmed Khatib. Hij stelt dat gezondheid vooraan staat. Daar ben ik het natuurlijk helemaal mee eens. Zolang wij geen vaccin hebben, kunnen we ook niets organiseren op dit gebied. Mijnheer Hagemeijer heeft op de website van Event Park gekeken. Daar heeft u ook gezien hoe mooi ze dat leegpompen van de polder denk ik hebben weergegeven. En daarin ook hebben aangegeven dat die eigen identiteit er is en ze hebben gewoon gekozen voor de merknaam, zoals ze die gekozen hebben. Ik hoop dat ik op deze manier toch zo goed mogelijk antwoord heb gegeven op de gestelde vragen. Ik voel veel ondersteuning voor het doorgaan met dit beleid, maar dat moet natuurlijk nog blijken bij de stemmingen. Dank u wel.

De VOORZITTER: En in de tweede termijn natuurlijk. Ja, daar gaan we ook nog aan beginnen. Misschien zijn er nog mensen die iets heel nadrukkelijks willen vragen of met elkaar willen bespreken. Wie kan ik het woord geven? Ik zie een hand van de heer Den Butter omhooggaan.

De heer DEN BUTTER: Ja, ik wil toch nog iets zeggen. Ik heb namelijk een opmerking gemaakt of dit stuk wel naar de stemmingen kan. De reden waarom ik dat heb gezegd is omdat ik het een vreemde constatering vond om voor en na corona eenzelfde stuk te hebben. Toen heb ik gekeken hoe dit kan. Ik ontdek in dit stuk dat er eigenlijk helemaal geen beleid in staat. Het beleid is zojuist wel toegelicht en ik ben blij met het verhaal want ik kan de wethouder in grote lijnen heel goed volgen. Alleen zie ik geen mogelijkheid in dit stuk om te controleren of het beleid dat we nu met elkaar gaan vaststellen effectief is. Dat is waar we de laatste periode veel over hebben gesproken. Hoe kunnen we dat controleren? De methode Duisenberg roep ik graag in uw herinnering. Ik zie het niet terug in dit stuk. Vandaar dat ik ook die vraag heb gesteld. Kunnen we hier wel over stemmen? Onze fractie is daar eigenlijk heel kritisch over.

De VOORZITTER: Maar ik denk dat u die vraag stelt, als u hem stelt, aan de collega's in de raad. Wie kan ik daarover het woord geven? Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel. Ik begrijp wat u zegt, want we moeten eigenlijk sturen in een onzekere tijd. Daar komt eigenlijk het ook het verzoek van GroenLinks vandaan om in elk geval informatie te geven. Ik denk dat we vooral nu kansen moeten benutten. We zullen als gemeentebestuur hierin ondersteunend moeten zijn. Die kansen zullen door de markt moeten worden gezien en moeten worden benut. Wij kunnen ondersteunend zijn. Ik onderschrijf wel dat het misschien op dit moment heel lastig is om hierop te sturen. Dus ik zou u wel willen aanmoedigen en ik wil er ook over meedenken. Hoe kunnen we zorgen dat we die sturingsinformatie bij de beslispunten toevoegen, op zo een manier dat het recht doet aan de complexiteit en onzekerheid van de huidige tijd?

De VOORZITTER: Allemaal op de vraag van de heer Den Butter? Mevrouw Van der Meij, D66.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel voorzitter. Ik vraag het me even af. We hebben het veel over de nieuwe situatie. Maar even COVID wegdenkend en we zitten in maart jl. dit stuk te bespreken, mijnheer Den Butter zou uw reactie dan anders zijn of zou u die meetpunten ook missen? Hoe zou u die in de normale situatie dan graag toegevoegd willen hebben?

De VOORZITTER: Hoe zou u dat zelf invullen dan?

Mevrouw VAN DER MEIJ: Nou, zover ben ik nog niet. Vandaar eerst de vraag aan de collega's.

De VOORZITTER: Eens kijken of de heer Den Butter zo ver is.

De heer DEN BUTTER: Nou gaandeweg het voorbereiden van dit stuk heb ik het zitten bedenken omdat ik het zo vreemd vind dat er eigenlijk helemaal niets veranderd hoeft te worden. Toen dacht ik: waarom is dat eigenlijk? Zo gaandeweg dacht ik: hoe kunnen we nu controleren dat dit beleid effectief is. Het doet niets af aan de inzet van ons college maar we zijn hier toch voor om juist die kaders te geven die effectief zijn en als ze het niet zijn, om ze dan bij te stellen. Dat is niet om af te straffen. Om op uw vraag over maart jl. terug te komen, waarschijnlijk had ik het dan niet gemerkt en gedacht dit stuk is weer netjes voorbereid en ziet er keurig uit. Maar juist omdat de situatie is veranderd heeft me dat aan het denken gezet. Dat maakt het ook ingewikkeld, mevrouw Ballieux, om met enkele volzinnen zo maar wat beleid in dit stuk te fietsen. Daarom heb ik gevraagd het terug te nemen en doe er wat mee. Doe eens een voorstel. Ik heb de wijsheid op dit gebied niet in pacht.

De VOORZITTER: De heer De Baat is de eerste die hier op graag een reactie wil geven.

De heer DE BAAT: Ja, ik zit er even over na te denken. Het lijkt me helemaal niet zo verstandig om

het terug te nemen. Ik denk juist waarom het niet zoveel anders is dan een halfjaar geleden omdat het een doorwrocht visiestuk is. Ik denk dat dit er ook mee te maken heeft. Dit is een langetermijnvisie. Als je daar doorheen kijkt, dan denk ik dat dit het antwoord is op uw punt enerzijds. En anderzijds of iets efficiënt is? Dat is altijd het ingewikkelde. Neem nu het woonbeleid. We hebben vijf jaar geleden een woonbeleid vastgesteld. Zitten we elk jaar uit te rekenen hoeveel woningen we hier hebben gebouwd? Ik dacht het niet. Dat is altijd erg lastig in een visie iets efficiënt neerzetten in een kaderstelling. Dat blijft een van de moeilijke dingen. Ik denk dat het heel verstandig is om dit stuk wel door te geleiden.

De VOORZITTER: Het was niet alleen een visie volgens mij, het was ook een beleidsstuk. Maar mevrouw Van der Meij gaat er ook op in.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dat klopt. Dank u wel voorzitter. Ik denk op zich, het feit dat er geen indicatoren in dit stuk staan maakt niet dat het geen beleid is. Het is misschien een combinatie van een visie en beleid, maar er wordt wel degelijk beleid in gang gezet. Alleen hebben we dat beleid in dit stuk niet meetbaar gemaakt. Volgens mij is dat de conclusie die we met elkaar moeten trekken. Ik ben het wel met de heer De Baat eens dat het altijd heel ingewikkeld is en in dezen misschien nog wel ingewikkelder. Maar maakt dat dan dat we niet een poging daartoe moeten wagen? Die vraag kan ik ook nog niet beantwoorden, daar moet ik nog over nadenken. Een interessante discussie op zijn minst.

De VOORZITTER: Zeker, het wordt nu zeker interessant want ik zie ineens heel veel vingers omhooggaan. Die van de heer Koning zag ik als eerste.

De heer KONING: Oké, dank u wel. Ja, ik moet toch gewoon vaststellen dat we eigenlijk helemaal niets weten. Alles is onzeker, 50% van de horeca kan wel failliet gaan de komende tijd en 50% van de hotels.

De heer DE BAAT: Punt van orde. Ik vind het totaal niet aan de orde dat we de hele sessie gaan overdoen. Er komt nog een kleine navraag van een partij en dan gaan we bijna de hele sessie overdoen. Dat wil ik niet doen.

De VOORZITTER: De vraag die aan de orde is en volgens mij is dat de enige relevante vraag vandaag is of dit stuk door kan naar stemming. Dat is de vraag die de heer Den Butter heeft gesteld. De heer Koning zegt nu: we weten niets. Dan geldt dat voor heel veel beleid. Ik weet ook niet wat er morgen gebeurt. Het is even de vraag wat u vindt. Kan het stuk door naar stemming wat u betreft of zou u het college ook vragen, zoals de heer Den Butter voorstelt, om met een nieuw stuk te komen.

De heer KONING: Ja, ik denk het wel want ...

De heer DE BAAT: Voorzitter...

De VOORZITTER: De heer Koning begint met een want en die want die wil ik wel horen

De heer KONING: Nou ja, we weten niet of het scenario doorgaat dat ik daarvoor schetste. Of dat inderdaad in 2021 de boel weer volop loeiend wordt en we weer economische groei krijgen. Dan kun je toch niet zeggen: dan kunnen we in beide gevallen met deze visie uit de voeten. Als het eerste scenario waar is dan zullen we hele andere dingen moeten doen dan als het tweede scenario waar is.

De VOORZITTER: Mijnheer DE BAAT

De heer DE BAAT: Ik wil weer een punt van orde maken. Ik ga het hier niet meemaken dat we hier in anderhalf uur van elf partijen een bijdrage krijgen en dat we in één minuut ineens een heel andere besluitvorming gaan krijgen dan wat ze in de eerste inbreng hebben gehouden. Dus ik wil graag alle partijen vragen om wel enigszins bij hun eigen inbreng te blijven.

De VOORZITTER: Volgens mij was de vraag aan het begin al gesteld: kan het stuk door naar de stemmingen? Volgens mij blijft de heer Koning bij zijn eigen inbreng. Maar dat mag hij zelf ook zeggen.

De heer KONING: Ik snap dat niet. Ik heb heel duidelijk uitgelegd dat we geen slechter moment konden hebben om over deze nota te spreken.

De VOORZITTER: Ja, nu komen we wel in herhaling.

De heer KONING: Ik refereer gewoon aan mijn eerdere uitspraken.

De VOORZITTER: Wat is uw punt van orde dan mijnheer De Baat? Als ik het nog even mag vragen? Ik probeer wel naar een conclusie toe te praten.

De heer DE BAAT: Ik wil het niet meemaken dat er partijen zijn die een inbreng hebben en dan aan het eind van de vergadering ineens zeggen: ik stem niet mee. Dat wil ik gewoon niet meemaken. Dat is wat ik zeg.

De VOORZITTER: Oké, de stemming is over twee weken. Daar lopen we nog niet op vooruit. Ik zie mevrouw Ballieux, dan mevrouw Hussain en daarna mevrouw De Vries.

Mevrouw BALLIEUX: We stemmen hier volgende week over volgens mij. Ik vind de vraag van de heer Den Butter zeker relevant en het is in elk geval niet de bedoeling van GroenLinks om het stuk af te schieten. Maar de vraag hoe we aan sturingsinformatie komen is wel relevant. Dat is ook de reden waarom ik heb gevraagd om informatie. Mijn pragmatische voorstel zou zijn: laten we het afwachten. We kunnen er altijd opnieuw over praten en zeggen: we willen er toch echt indicatoren aan hangen. We weten gewoon helemaal niet hoe de markt zich gaat ontwikkelen. Wanneer zijn we nu tevreden? Ik vind het ook wat om fictief dingen te gaan zeggen. Als ik hoor hoe dramatisch het is met de hotelbezetting bijvoorbeeld, moet je dan blij zijn als het opkrikt naar 20% van vorig jaar? Of hebben we dat dan heel slecht gedaan? Dat weten we niet. Dus laten we eerst informatie afwachten. Wat mij betreft kan het stuk wel door. Dan wachten we de informatie af. We kunnen altijd nog de indicatoren eraan hangen. Want die behoefte is in de raad in zijn algemeenheid een discussie die we met elkaar voeren. Alleen in deze onzekere tijd is dat gewoon een lastige discussie. Dus misschien moeten we dat nu maar even laten betijen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain, PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Ik kan me deels vinden in het antwoord van mevrouw Ballieux. We spreken vandaag over een visie. Iedereen zegt het al, we zitten in een onzekere tijd en je weet niet hoe het over een aantal maanden is. Misschien kan de wethouder ons een duidelijk moment aangegeven wanneer ze ons nader zal informeren? Wellicht nog voor de stemmingen zodat we dat kunnen meenemen bij de stemming.

De VOORZITTER: Dat is een duidelijke vraag. Die mag ik wel even eerst laten beantwoorden.

Wethouder RUIGROK: Ja, ik hoor allemaal zorgen over die onzekerheid. Die heb ik natuurlijk ook en daarom hebben we ook heel nadrukkelijk gekeken naar het beleid dat we al hadden ingezet op die inwoner en die nabije bezoeker, is dat nog een visie die we willen uitwerken. Ja, dat willen we graag uitwerken, want niets doen is geen optie. We hebben juist nu de promotie en de activiteiten, bijvoorbeeld ook de invulling van de hotelshuttle om naar dat elektrische vervoer te gaan, nodig. Ik kan niet voor volgende week informatie hebben waar ik nu niets over weet. Ik kan wel toezeggen dat ik met de corona-update telkens aangeef hoe het met de hotels en de evenementen gaat, waar zijn er mogelijkheden. Dan is het aan de raad om daar weer op te reageren.

De VOORZITTER: En te sturen ook. Mevrouw Hussain wil hier volgens mij nog even op door.

Mevrouw HUSSAIN: Nou, gewoon even reageren op de wethouder. Ik denk dat we ons als raad daaraan moeten houden. Het is een visie en als iets opspeelt in de huidige omstandigheden kunnen we daar altijd als raad zijnde weer op reageren denk ik.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries op de vraag van de heer Den Butter.

Mevrouw DE VRIES: Ja, ik wil er ook even op reageren voorzitter. We weten het allemaal niet. Maar wat wel duidelijk is, we moeten vooruit blijven kijken om juist ook die ondernemers de kans te kunnen geven om te kunnen herstellen. Want het is wel belangrijk dat ze straks vooruit kunnen. Daarom moeten wij daarin mee. Ik zie in het stuk wel een prioritering. Misschien kunnen we daar dan kijken hoe we binnen dit stuk moeten kijken wat de echte prioriteit heeft en wat kan iets lager op het lijstje.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de heer Den Butter wel en de zorg die hij uitspreekt. Maar ik denk ook dat de visie en het beleid dat we vandaag hebben besproken ook iets is dat we vandaag hebben kunnen bespreken. Ik gaf in mijn betoog al aan dat het misschien niet het juiste moment is. Maar om nu de visie terug te trekken en op het moment dat er wel een betere situatie komt in verband met de coronacrisis, uit te gaan van een oud beleid, dat is niet de juiste bedoeling. We hebben allemaal de onzekerheid hoe het nu verdergaat, maar ik denk dat we wel al naar de toekomst moeten kijken en zeker ook hoe het verdergaat op het moment dat het weer 'normaal' wordt. Ik denk dat we deze visie, dit beleid gewoon kunnen doorzetten naar de stemmingen voor volgende week. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat is helder. De heer Kos op dit punt?

De heer KOS: Ja voorzitter, dank u wel. Ik kan een stukje naar mijnheer Den Butter toekomen over de meetbaarheid. Daar zijn we ook groot voorstander van. Waar ik niet in kan meekomen is een gedachtegang: het is onzeker dus dan maken we nu maar even geen meerjarenbeleid. Dan kunnen we volgens mij heel veel sessies wel schrappen. Dat lijkt me niet de bedoeling. Meetbaar maken, ja en doorgeleiden naar de stemmingen, ja.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Meij, D66 over dit punt.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Ja, dank u wel voorzitter. Even voor de duidelijkheid. Mijn eerdere bijdrage was niet 'we gaan dat stuk nu niet ter stemming brengen'. Maar je kunt wel ook nu nog, want we hebben nog tijd voordat het stuk ter stemming wordt gebracht, over eventuele indicatoren nadenken. En de heer De Baat, als dat het resultaat is van een gezamenlijk debat met elkaar, dan is het niet aan

u of u dat mee gaat maken, dan gaat u dat meemaken, al of niet. Excuus, maar dat is toch echt het proces dat we met elkaar doormaken. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Hagemeijer op die vraag. Ik wil naar de conclusie toe.

De heer HAGEMEIJER: Ik denk dat het wel naar de stemming moet. Niets doen helpt niemand. Tegen de tijd dat er een nieuw raadsvoorstel af is zijn we weer een paar maanden verder en is de wereld ook alweer anders. Dan komt misschien de vraag moeten we niet nog een keer een nieuw raadsvoorstel maken want de wereld is weer zo anders geworden, laten we het nog een keer doen. Ja, dan komen we nooit ergens. Het is een visie, er zitten wat kritiekpuntjes in, maar gewoon uitvoeren en waar nodig tegen die tijd bijsturen. Ik denk dat we daar flexibel genoeg voor kunnen zijn.

De VOORZITTER: Ik denk toch dat ik hiermee wel een mening zie die ik meer heb gehoord. De meeste fracties zeggen: laten we het naar stemming doorvoeren. Kan ik daarmee het debat afronden? Of zijn er mensen die heel graag een final last word willen hebben? De heer Den Butter toch?

De heer DEN BUTTER: Het kantelt wel wat in het debat. Ik heb helemaal niet gezegd dat we geen beleid kunnen maken. Overigens het is geen visie, het is beleid. Daar zit wel verschil in. Ik heb alleen maar gezegd dat er geen indicatoren in zitten. Ik ben niet bang dat als we niet gaan stemmen dat ineens de hele boel in elkaar valt. Want ik weet zeker dat onze wethouder gewoon doorgaat met waar ze al heel lang mee bezig is. Dat er geen enkele knip in het beleid uit onze stemming vloeit. Ik zie het probleem niet zo, kennelijk ben ik daarin alleen.

De VOORZITTER: Wat is uw voorstel dan nu? Dan heb ik het even niet meer.

De heer DEN BUTTER: Nogmaals, terughalen en zorgen dat er wel goede indicatoren komen. Dat zijn geen indicatoren over hotelbezettingsgraden, daar gaan we niet over. Dat kunnen we niet beïnvloeden. We kunnen andere dingen beïnvloeden. Er staan allemaal dingen in het stuk, we gaan beleid inzetten om doelen te bereiken. Daar gaat nu precies ook de discussie die we eerder hebben gehad over. Daarom is dit stuk wat mij betreft incompleet.

De VOORZITTER: Sorry mijnheer De Baat. Ik hoor dat de wethouder hier graag een antwoord op wil geven. Op de indicatoren nog een keer. Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Ik wil alleen maar zeggen dat ik mijn eigen woorden kies en als het proces is zoals je dat normaal laat verlopen, dan kun je zo een voorstel amenderen.

De VOORZITTER: Ik ga over de orde. Ik wilde het over de indicatoren hebben. Ik denk dat het 22.45 uur is en dat we graag naar een afronding toe willen. Het is handig als we niet dit gehakketak krijgen over wie wat heeft gezegd. Dat heeft op dit tijdstip niet meer zoveel zin denk ik. Misschien het college dan toch.

Wethouder RUIGROK: Dank u wel. Ik hoor ook een meerderheid die er goed over kan stemmen. Dit is een langetermijnvisie met bijbehorend beleid waar ook hele praktische punten in staan. Waarin ook wordt gevraagd laten we hier mee verdergaan. Ook in de participatie is dit goed afgestemd met de betrokken partijen die zich hier heel erg in kunnen vinden. Dus ik zou zeggen: niets doen helpt niemand. Dat zei de heer Hagemeijer. Laten we met elkaar doorgaan.

De VOORZITTER: Kan het naar de stemming volgende week? Dat is de vraag die voorligt. Volgens mij concludeer ik af dat we dat volgende week gaan doen. Precies. Ik sluit de vergadering.